

3.5 Vzdělávací výsledky žáků

Česká školní inspekce se při prezenční inspekční činnosti zaměřila také na to, jakými způsoby pracují školy (vedení, předmětové komise, školní poradenská pracoviště) se vzdělávacími výsledky žáků. Pozornost byla zaměřena nejen na výsledky u maturitní zkoušky, ale i na výsledky v průběhu vzdělávání v jednotlivých ročnících.

Při prezenční inspekční činnosti bylo mj. zjišťováno, do jaké míry vedení škol, další orgány škol, jako jsou předmětové komise, a pracovníci školního poradenského pracoviště (výchovný poradce a školní metodik prevence) vzájemně spolupracují na podpoře žáků ohrožených rizikem školní neúspěšnosti. Ve většině navštívených škol byla tato spolupráce hodnocena jako nedostatečná.

V pedagogických radách se výsledky vzdělávání žáků včetně výsledků maturitních zkoušek projednávají a vyhodnocují, spíše však převažuje sumarizace nad analýzou výsledků a zhodnocením vývoje. Následná opatření nejsou přijímána. Podobná situace převládala i v předmětových komisích, jejich činnost byla převážně zaměřena na předávání organizačních informací, realizaci úprav ŠVP, formální kontrolu plnění tematických plánů a plánování dalšího vzdělávání pedagogů. Nepříznivým výsledkům žáků se tyto orgány systematicky nevěnují, nezpracovávají analýzy výsledků vzdělávání a nepřijímají vhodná opatření k nápravě nedostatků ve znalostech žáků. Za důvody neprospěchu žáků mají školy tendenci považovat především nedostatečný studijní potenciál žáků, jejich nízkou motivaci ke studiu a vysokou absenci ve výuce, přičemž adekvátní opatření (např. opatření v organizaci přijímacího řízení, účinná opatření snižující školní neúspěšnost) školy nepřijímají.

Poskytování poradenských služeb žákům ohrožených rizikem školního neúspěchu bylo často hodnoceno jako nedostatečně kvalitní a formální. Na kvalitě práce výchovného poradce a školního metodika prevence se negativně odráží chybějící důsledná kontrola vedení školy a nesystematický přístup k řešení výchovných a studijních problémů žáků, zejména záškoláctví a vysoké absence. Účinnost navrhovaných postupů vyhodnocují výchovní poradci pouze nahodile na základě neformálních kontaktů s pedagogy a žáky, a to přesto, že ve více než polovině navštívených škol vykonává funkci výchovného poradce učitel se sníženým úvazkem.

Tabulka č. 6 Osoba, která plní funkci výchovného poradce – podíl škol (v %)

	Podíl
Ředitel	5,6
Zástupce ředitele	11,1
Učitel s celým úvazkem	22,2
Učitel se sníženým úvazkem	55,6
Pedagogický pracovník bez úvazku	2,8
Externí pracovník	2,8
Nikdo	2,8

Podíl výchovných poradců v navštívených školách, kteří nemají snížený úvazek, případně vykonávají funkci ředitele či zástupce ředitele, je v součtu vysoký. Tato skutečnost v mnohých školách představuje komplikaci pro komplexní výkon všech činností výchovných poradců.